

SAK 25/02

REGULERING AV FISKE ETTER KOLMULE I 2003.

1. SAMMENDRAG AV FISKERIDIREKTØRENS FORSLAG FOR 2003.

Fiskeridirektøren foreslår at hovedtrekkene reguleringene vedrørende kolmuletrålernes direkte fiske etter kolmule i NØS nord for 62° N, Fiskerisonen ved Jan Mayen, internasjonalt farvann, EU-sonen og Færøy-sonen i 2002, videreføres i 2003. Imidlertid foreslår Fiskeridirektøren at periodiseringen av kolmulekvoten fjernes.

Med hensyn til industritrålfisket etter kolmule i Nordsjøen og i NØS sør for 64° N, foreslår Fiskeridirektøren at det avsettes en gruppekvote til industritrålerne. Etter Fiskeridirektørens vurdering bør denne kvoten utgjøre 29 % av norsk kolmulekvote utenom de bilaterale kvoteavtalene. For å hindre en ekspansjon av fisket på 0-gruppe kolmule bør kvoten likevel ikke kunne bli større enn 80.000 tonn som er på samme nivå som kvoten som ble satt for 2002.

Fiskeridirektøren foreslår også at det innføres utkastforbud for kolmule.

2. INNLEDNING.

Både Norge og andre land startet sitt fiske etter kolmule for alvor på slutten av 1970-tallet. Kolmulefangstene for alle nasjoner økte fra omlag 15.000 tonn i 1973 til over 1.100.000 tonn i både 1979 og 1980. Sovjetunionen landet de største fangstene, men også de norske fangstene økte betydelig, fra noen tusen tonn på midten av 1970-tallet til vel 244.000 tonn i 1979.

På 1980-tallet lå samlet fangsttall for alle nasjoner i størrelsesorden 570.000 tonn - 1.115.000 tonn. I løpet av de siste 12 årene har fangsttallet variert mellom ca. 340.000 tonn og ca. 1.800.000 tonn i 2001 i hele ICES-området.

På 1990-tallet varierte de norske fangstene fra omlag 142.000 tonn i 1991 til ca. 560.000 tonn i 1998. Gjennomsnittet for tiårsperioden 1991 til 2000 var på ca. 350.000 tonn, mens den var på ca. 258.000 tonn for perioden 1981-1990. I 5 - årsperioden 1998 – 2002 har Norge fisket i gjennomsnitt ca. 550.000 tonn. Fangsttallene inkluderer et mindre kvantum fisket av industritrålerne i Nordsjøen, som i perioden 1977 - 2001 har variert fra ca. 3.000 tonn til ca. 80.000 tonn.

Den norske kolmuleflåten direkte fiske etter kolmule foregikk frem til og med 1996 som et fritt fiske innenfor norske kvoter i henholdsvis EU- og Færøy-sonen. I årene 1997 - 2002 har fisket etter kolmule blitt regulert med like maksimalkvoter pr. fartøy for hver av de to sonene. I årene 1999 - 2002 har Norge unilateralt fastsatt en kvote for alt norsk fiske i Norges økonomiske sone (NØS) nord for 62° N, Fiskerisonen rundt Jan Mayen og internasjonalt farvann, herunder maksimalkvote for det enkelte fartøy i disse farvannene. Med utgangspunkt i en fartøymasse på 46 fartøy var maksimalkvotene i internasjonalt farvann, NØS nord for 62° N og Jan Mayen-sonen fra sesongstart i 2002 overregulert med 84 %, mens de i EU-sonen og Færøy-sonen var overregulert med henholdsvis ca. 4 % og 18 % fra årets begynnelse .

For industritrålernes fiske etter kolmule ble det våren 2002 innført kvoteregulering. Tidligere har kolmulefiske foregått som et fritt fiske etter øyepål/kolmule. Fiskeridepartementet fastsatte 9. april 2002 en gruppekvote for industritrålerne på 79.396 tonn for 2002. Denne

kvoten var satt ut fra det kvantum av kolmule som denne fartøygruppen hadde sluttseiddelført i 2001. Kvoten ble fastsatt for å hindre ekspansjon i industritrålfisket etter kolmule. Kolmulekvoten til industritrålerne kom i tillegg til kolmuletrålerens kvoter.

I vedlegg 1, tabell 1, foreligger en oversikt over norske kolmulekvoter. Vedlegg 1, tabell 2, gir en oversikt over norske fangster i internasjonalt farvann i perioden fra 1990 - 2002. Tabell 3 i vedlegg 1 viser omfanget av industritrålfisket i Nordsjøen i perioden 1977 - 2002.

Det norske direkte kolmulefisket har i de siste årene startet allerede i januar på de sydlige feltene vest av de britiske øyene i EU-sonen og i internasjonalt farvann. Senere i sesongen flytter fisket seg tradisjonelt nord- og nordøstover og avsluttes i mai/juni i færøysk sone og/eller i de nordvestlige deler av Nordsjøen. Kolmuleflåtens fiske har stort sett vært et sesongfiskeri i perioden februar-mai, men i de siste årene har det også vært et fiskeri i 2. halvår i og med at 25.000 tonn av den norske unilateralt fastsatte kvoten er avsatt for fiske i NØS nord for 62°N i 2. halvår. I de siste årene har det dessuten hendt at noen fartøy fisker kolmule i "Smutthavet" på sommeren, i Færøy-sonen på høsten og i EU-sonen på slutten av året.

Den norske kolmuleflåten har i all hovedsak ikke funnet det interessant å drive et direkte kolmulefiske i Norges økonomiske sone (NØS) eller i internasjonalt farvann i Norskehavet før i 1998. Høsten 2001 ble det derimot fisket hele 60.000 tonn i NØS nord for 62°N nord, og dette fisket ble for første gang stoppet. Også i 2002 ble fisket i dette området stoppet etter at det reserverte kvantumet på 25.000 var oppfisket. I tillegg til det kvoteregulerte fisket foregikk det fra juni til og med august et prøvefiske etter kolmule i NØS nord for 65°N i 2002. Det ble fisket totalt 37.400 tonn i dette prøvefisket. Mye tyder dermed på at kolmulefisket i nordlige farvann, herunder i NØS nord for 62°N, vil kunne utvikles slik at nordområdene i større grad enn før fremstår som et alternativ til vestlige/sørlige områder.

I Vedlegg 2, er det presentert oversikter over de norske kolmuletrålerens kolmulefangster (tabell 1) og kolmulefangstene fordelt på ICES-områder for perioden 1990-2002 (tabell 2).

3. KOLMULETRÅLERNES FISKE I 2002.

I 2002 disponerte Norge en kolmulekvote på 120.000 tonn i EU-sonen og 35.000 tonn i Færøy-sonen. Fra årets begynnelse fastsatte Norge en unilateral kvote på 200.000 tonn for fiske i NØS nord for 62°N, Fiskerisonen ved Jan Mayen og i internasjonalt farvann. Denne kvoten ble økt til 250.000 tonn 19. februar 2002 som følge av at det ikke ble oppnådd enighet om en internasjonal forvaltning av kolmule på det 9. kyststatsmøtet, som ble avholdt i Reykjavik i februar 2002. Denne kvoten inkluderte 25.000 tonn som måtte fiskes i NØS eller i Fiskerisonen rundt Jan Mayen i 2. halvår 2002. Fartøy med kolmuletråltillatelse disponerte dermed en kvote på til sammen 405.000 tonn i 2002. Som nevnt over ble det også fastsatt en kvote for industritrålfisket etter kolmule i Nordsjøen og i NØS sør for 64°N på 79.396 tonn. Totalt disponerte Norge dermed kvoter på 484.396 tonn kolmule i andre lands farvann, internasjonalt farvann, NØS og ved Jan Mayen i 2002.

I utgangspunktet ble maksimalkvoten i EU-sonen fastsatt på bakgrunn av en fartøymasse på 46 fartøy og med en overregulering på ca. 4 %. Dette ga en maksimalkvote på 2.700 tonn ved sesongstart. Maksimalkvotene måtte økes en gang i løpet av sesongen til 3.100 tonn 30. april. Fisket ble stoppet den 7. mai 2002. I følge sluttseiddelstatistikken ble det ble fisket 120.900 tonn av norske fartøy i EU-sonen i 2002. Totalt deltok 43 fartøy i kolmulefisket i EU-sonen.

I Færøy-sonen ble det ved sesongstart fastsatt en maksimalkvote på 900 tonn. Basert på samme deltakelse som i EU-sonen ga dette en overregulering på ca. 18 % fra årets begynnelse. Ved fastsettelse av maksimalkvoten ble det imidlertid tatt høyde for at faktisk

deltakelse i Færøy-sonen, var ventet å bli noe lavere enn i EU-sonen. Maksimalkvoten i Færøy-sonen ble stående uendret frem til fisket ble stoppet 6. mai 2002. I følge sluttseddelstatistikken ble det fisket 36.200 tonn kolmule av 40 norske fartøy i færøysk sone.

Av en totalkvote på 250.000 tonn for fiske i internasjonalt farvann, NØS og i fiskerisonen ved Jan Mayen, ble 25.000 tonn kolmule avsatt til fiske i NØS i 2. halvår i 2002. Ved sesongstart ble maksimalkvoten i internasjonalt farvann og NØS fastsatt til 10.000 tonn. Dette innebar 84 % overregulering av kvoten basert på en fartøymasse på 46 fartøy. Maksimalkvoten forble uendret gjennom hele sesongen. Fisket i internasjonalt farvann ble stoppet 27. mars 2002 da periodekvoten på 225.000 tonn kolmule 1. halvår var beregnet oppfisket. Det viste seg at det på stopptidspunktet var fisket ca. 222.500 tonn, noe som medførte at man hadde 27.500 tonn igjen på kvoten 2. halvår, hvorav ca. 2.500 tonn kunne fiskes i internasjonalt farvann. I 2. halvår ble fisket i internasjonalt farvann stoppet 8. juli da restkvoten på 2.500 tonn var beregnet oppfisket, mens fisket i NØS nord for 62° nord og Jan Mayen-sonen ble stoppet 13. juli 2002. Det viste seg at det i 2. halvår 2002 ble fisket ca. 28.500 tonn i NØS nord for 62° N og 2.200 tonn i internasjonalt farvann, slik at den norske totalfangsten i 2002 i disse områdene ble ca. 253.200 tonn. I NØS nord for 62° nord og i Fiskerisonen ved Jan Mayen hadde ringnotfartøy uten kolmuletrållatelse anledning til å delta i et direkte fiske etter kolmule innenfor totalkvoten på 250.000 tonn. I 2002 var det i motsetning til 2001 ingen av disse fartøyene som valgte å delta.

Som nevnt under punkt 3 ble det i 2002 også gjennomført et prøvefiske etter kolmule i NØS nord for 65° N. Hele flåten av kolmuletrålere ble invitert til å delta. Også 3 industritrålere som viste interesse fikk tillatelse til å delta. Fisket ble gjennomført i 3 perioder, 1. juni – 20. juli, 21. juli – 10. august og 11. august – 31. desember 2002. Etter 16. august har det ikke vært noe aktivitet i dette fisket, og vi anser prøvefisket for 2002 som avsluttet selv om det formelt sett fremdeles er adgang til å delta i fisket. Fartøyene som deltok fikk alle en maksimalkvote på 1.500 tonn med et tillegg på 200 tonn for å delta i den 1. perioden. Hvis man fisket nord for 70° N kunne man få opptil 1.500 tonn i tillegg til maksimalkvoten på 1.500 tonn.

I alt 39 fartøy deltok i prøvefiske, og det var kun fartøy med kolmuletrållatelse som deltok. Det ble fisket henholdsvis omlag 12.600, 21.400 og 2.200 tonn i de tre periodene, til sammen ca. 36.100 tonn. Av dette var kun drøye 200 tonn fisket nord for 70° N.

I følge Fiskeridirektoratets sluttseddelstatistikk har dermed de norske kolmuletrålerne samlet fisket ca. 446.500 tonn kolmule i EU-sonen, Færøy-sonen, NØS og i internasjonalt farvann i 2002. Tabell 1 under gir en oversikt over det direkte kolmulefisket i 2002.

Tabell 1: Direkte fiske i 2002.

Område	Kvote	Fangst
EU-sonen:	120 000	120 935
Færøy-sonen:	35 000	36 224
Int. farvann 1. halvår	225 000	222 524
Int. farvann 2. halvår	2 476	2 183
Totalt internasjonalt farvann:	225 000	224 680
Totalt NØS nord for 62 gr. N	25 000	28 535
Totalt NØS+int farvann:	250 000	253 215
Totalt direkte fiske:	405 000	410 374
Prøvefiske i NØS nord for 65 N:		36 128
Totalfangst kolmuletrålerne:		446 502

4. RESSURSGRUNNLAGET I 2003.

Kolmulen, som har utbredelse i Nord-Atlanteren, fra Barentshavet i nord til Gibraltar i sør, blir behandlet som en bestand. I følge ACFM høstes bestanden i dag utenfor sikre biologiske grenser. Gytebiomassen for 2002 er estimert til å være over B_{pa} på 2,25 millioner tonn, men fiskedødeligheten har i perioden 1998-2002 ligget godt over F_{pa} som er på 0,32. For 2002 ble fiskedødeligheten estimert til 0,82 som også er langt over F_{lim} på 0,51.

For 2001 anbefalte ACFM en TAC på 628.000, men det ble fisket ca. 1.800.000 tonn. For 2002 anbefalte ACFM en stopp i alt fiske, og landene som deltar i fisket har begrenset fisket noe. Imidlertid regner man med at fangsten i 2002 vil bli i overkant av 1.500.000 tonn. I dag fiskes det i all hovedsak ungfisk på 0 – 3 år, noe som innebærer at bestanden beskattes meget hardt før fisken får rekruttere til bestanden. Dette hindrer bestanden i å nå sitt maksimale vekstpotensiale. For at det skal være mulig å opprettholde bestanden på dagens nivå med dagens fangstkvanter, er man helt avhengig av at rekrutteringen fortsetter å være meget god. Ett eller to år med dårlig rekruttering vil kunne få alvorlige konsekvenser for bestanden og dersom fiskepresset ikke reduseres betraktelig.

ACFM anbefaler at det fiskes mindre enn 600.000 tonn i 2003. Dette tilsvarer et fiske som vil gi en fiskedødelighet på F_{pa} . Dette vil bidra til å holde gytebiomassen på et stabilt nivå.

Kolmule er en av bestandene som forvaltes av den Nordøstatlantiske Fiskerikommisjon (NEAFC). Her er det ikke enighet om fordeling av bestanden på de ulike partene. I både NEAFC og blant kyststatene pågår det for tiden prosesser hvor man prøver å få til en internasjonal forvaltning av bestanden, som innebærer fastsettelse av totalkvote (TAC) og fordeling av denne på de relevante land. Det har i perioden 1999 - 2002 blitt avholdt til sammen 10 kyststatsmøter om fordeling av kolmulebestanden, men man har fremdeles ikke oppnådd enighet. Det har i samme periode vært avholdt to møter i NEAFC-arbeidsgruppen om kolmule.

Som en konsekvens av mangel på internasjonalt avtalte kvoter for kolmule, fastsetter de stater som har utbredelse av kolmule i egen sone, unilaterale kvoter som samlet langt overskrider forskernes anbefalinger. I 2002 summerer kvotene som kyststatene EU, Færøyene, Grønland, Island og Norge har gitt til seg selv, og Russland seg til ca. 1.500.000 tonn.

Mange ser med bekymring på et utstrakt fiske på 0- og 1-gruppe kolmule både i Nordsjøen og i andre områder. Stengning av felt, minstemål og maskeviddebestemmelser er tekniske tiltak som kan bidra til å vri beskatningsmønsteret i retning av å fiske større fisk.

Konsekvensene av å innføre et minstemål på kolmule, vil sannsynligvis umuliggjøre et kolmulefiske av industritrålerflåten i Nordsjøen. Dette fisket foregår i hovedsak på 0-gruppe kolmule. Når det gjelder Nordsjøen spesielt, er det Fiskeridirektørens sin oppfatning at stengning av felt/områder i visse perioder kan være hensiktsmessig.

5. KVOTESITUASJON OG ANTATT DELTAGELSE I 2003.

Den norske kolmulekvoten i EU-sonen gjelder i følgende ICES-områder; IIa, IVa, VIa (nord for 56°30'N), VIb, VII(vest av 12°V). Av kolmulekvoten i EU-sonen har det tradisjonelt vært adgang til å fiske inntil 40.000 tonn i ICES-område IVa. Innenfor kolmulekvoten i EU-sonen har det også vært adgang til å fiske inntil 9.000 tonn vassild de siste årene. Vi vil ikke vite nivået på kolmulekvotene i EU-sonen eller Færøy-sonen før kvoteavtalene er ferdigforhandlet etter at Reguleringsrådet er avholdt. EU-kommisjonen har allerede gitt signaler om at hvis det ikke oppnås enighet om en internasjonal forvaltning av kolmule kan man ikke forvente å bli tildelt kolmulekvote i EU-sonen i 2003.

I 2002 deltok det totalt 45 norske fartøy i det direkte fisket etter kolmule i EU-sonen, Færøy-sonen, internasjonalt farvann og NØS. 43 fartøy deltok i fisket i EU-sonen, 42 fartøy fisket i internasjonalt farvann/NØS og 40 i Færøy-sonen. I følge sluttseddelstatistikken har fangstene pr. fartøy med kolmuletråltillatelse i år variert fra ca. 320 tonn til ca. 15.340 tonn. 24 fartøy har fisket mer enn 10.000 tonn. Vi legger til grunn at interessen for å delta i et direkte kolmulefiske i 2003 minst blir like stor som i 2002.

Det har altså også i 2002 vært betydelig aktivitet i internasjonalt farvann. Som nevnt før, pågår det en prosess for å regulere fisket i blant annet internasjonalt farvann. Også det 10. kyststatsmøtet om forvaltningen av kolmule i Oslo i november i år ble resultatløst, og en slik regulering realistisk sett ikke foreligge med virkning fra og med 1. januar 2003.

For å hindre ekspansjon i det norske fisket i påvente av en internasjonal regulering, vil Fiskeridirektøren gå inn for at det også i 2002 fastsettes en norsk forebyggende kvote som skal omfatte kolmuleflåtens samlede fiske.

Ved fastsettelse av en slik forebyggende kvote bør man ta hensyn til den prosessen som foregår i kyststatsammenheng og i NEAFC. Årsmøtet i 2001 i NEAFC vedtok ingen TAC for 2002, slik som har vært tilfelle de siste årene (650.000 tonn). Det ble i stedet for vedtatt en tekst hvor partene forplikter seg til å drive et ansvarlig fiske. Hvis Norge skal fastsette en unilateral kvote, bør nivået på denne kvoten fastsettes i lys av hva andre parter i kolmuleprosessen (spesielt EU) foretar seg.

Siden vi pr. i dag ikke har oppnådd en internasjonal enighet om fordeling og forvaltning av kolmulebestanden og fordi man ikke har informasjon om at andre parter i kolmuleforhandlingene vil redusere sitt fiske, vil Fiskeridirektøren derfor gå inn for at norsk kvote i internasjonalt farvann og i NØS fastsettes på samme nivå som i inneværende år.

Fiskeridirektøren foreslår at Norge fastsetter en forebyggende kvote for internasjonalt farvann, NØS og Jan Mayen-sonen på 330.000 tonn.

Fiskeridirektøren vil samtidig bemerke at ovennevnte kvote bør omfatte alt direkte kolmulefiske utenom EU-sonen og Færøy-sonen. Etter Fiskeridirektørens oppfatning bør dermed ordningen med prøvefiske etter kolmule nord for 65°N ikke videreføres i 2003. Kvoten skal i likhet med i 2002 også omfatte industritrålerne kolmulefiske i Nordsjøen og i NØS sør for 64°N. Fordelingen av kvoten mellom kolmuletrålerne og industritrålerne vurderes under punkt 9.

Imidlertid må ovennevnte kvote kunne endres i lys av en utvikling i forhandlingene om kolmule. Hvis det i løpet av 2002 eller tidlig 2003 blir oppnådd enighet om, enten et helhetlig reguleringsregime for kolmule i Nordøst-Atlanteren eller et ad-hoc regime, vil Norge måtte ha mulighet til å endre denne unilaterale fastsatte kvoten. Hvis det for eksempel viser seg at EU fastsetter en kolmulekvote på et lavere nivå for 2003 enn hva de gjorde i 2002, vil det være Fiskeridirektørens anbefaling at også Norge justerer sine kvoter tilsvarende.

Fiskeridirektøren foreslår at den forebyggende kvoten kan reduseres i løpet av året hvis man enten i kyststatsforhandlingene om kolmule eller på annet vis kommer fram til enighet med en eller flere parter om reduksjon i totaluttaket.

I årene 1998-2002 har det vært avsatt et kvantum av norsk kvote til fiske i NØS og Fiskerisonen ved Jan Mayen. Dette har vært gjort for å utvikle kolmulefiske i norske farvann. I 2001 ble det fisket ca. 60.000 tonn i NØS nord for 62° nord før fisket ble stoppet, og i 2002 ble fisket stoppet når det var fisket 25.000 tonn. At det har foregått et stort fiske i nordområdene har bidratt til å sette fokus på at det er fiskbare forekomster av kolmule i disse farvannene.

Det har vist seg at den kolmulen som ble fisket i dette området var småfallen, og fangstene har for det meste bestått av 0- og 1-gruppe kolmule. Dette innebærer at man fisker kolmulen før den har oppnådd sitt maksimale vekstpotensiale. Med henvisning til ønsket av et bedret beskatningsmønster i kolmulefisket, vil ikke Fiskeridirektøren foreslå at det avsettes et eget kvantum til NØS og Fiskerisonen ved Jan Mayen i annet halvår i 2003. Dette innebærer at periodiseringen av kvoten faller bort. En mulig konsekvens av dette vil kunne bli at hele den norske kvoten blir oppfisket i internasjonalt farvann vest for de britiske øyer, og det norske fisket i NØS nord for 62° nord faller bort. Dette vil også ha fordelingsmessige konsekvenser i og med at ringnotfartøy uten kolmuletråttillatelse har anledning til å delta i fisket i dette området. Deltakelsen fra disse fartøyene har imidlertid vært meget beskjeden.

Fiskeridirektøren foreslår at det ikke innføres periodisering av kvoten i internasjonalt farvann, NØS og i Fiskerisonen ved Jan Mayen i 2003.

6. MAKSIMALKVOTER.

Da det ikke foreligger differensierte konsesjonskapasiteter knyttet til kolmulekonsesjonene vil en ikke kunne gjennomføre et reguleringsopplegg basert på differensierte maksimalkvoter til de deltagende fartøyene. I 2002 ble det kun foretatt en refordeling av kvotene i løpet av sesongen. Dette gjaldt økning av maksimalkvoten i EU-sonen.

Fiskeridirektøren foreslår at kolmuleflåtens fiske etter kolmule reguleres med like maksimalkvoter pr. fartøy; en lik maksimalkvote for EU-sonen, en lik maksimalkvote for Færøys-sonen og en lik maksimalkvote for internasjonalt farvann og NØS nord for 62° N.
Fiskeridirektøren foreslår at maksimalkvotene reguleres stramt med liten overregulering i EU-sonen og i Færøys-sonen. I internasjonalt farvann, NØS og Jan Mayen-sonen foreslår Fiskeridirektøren å benytte en noe høyere grad av overregulering.

Fiskeridirektøren vil følge utviklingen i kolmulefisket. For å sikre en best mulig tilrettelegging for at kvotene i alle reguleringsområdene skal kunne bli oppfisket, kan det bli nødvendig med liberaliseringer av reguleringene.

En foreslår at Fiskeridirektøren kan endre maksimalkvoten i både EU-sonen, Færøys-sonen og i internasjonalt farvann, NØS og Jan Mayen-sonen. Eventuell refordeling vil bli vurdert i lys av deltagelse, fangstutvikling og behov for å strekke sesongen ut i april måned.

Det foreslås også at Fiskeridirektøren kan fastsette nærmere reguleringsbestemmelser, herunder foreta de endringer som er nødvendig for å oppnå en hensiktsmessig avvikling av fisket.

En foreslår at Fiskeridirektøren kan stoppe fisket når kvotene enten i EU-sonen, Færøysonen eller i internasjonalt farvann er beregnet oppfisket uavhengig av om det enkelte fartøy har fisket maksimalkvote.

7. ÅPNINGSDATO.

I internasjonalt farvann, NØS og Fiskerisonen ved Jan Mayen bør fisket åpnes fra 1. januar 2003. Under forutsetning av at det pr. utgangen av 2002 foreligger en kvoteavtale mellom Norge/EU og mellom Norge/Færøyene for 2003 bør kolmulefisket i EU-sonen og Færøysonen også åpnes fra 1. januar.

Fiskeridirektøren foreslår at fisket åpnes onsdag 1. januar 2003.

I 2002 har det hverken vært krav om påmelding til det direkte kolmulefisket eller krav en siste utseilingsdato for fartøy som ønsker å delta. Erfaringen viser at nesten 100 % av fartøyene med kolmuletråltillatelse deltar, og etter Fiskeridirektørens oppfatning er det derfor heller ikke i 2003 nødvendig med disse tiltakene for å sørge for en hensiktsmessig gjennomføring av det direkte kolmulefiske.

8. INDUSTRITRÅLFISKET ETTER KOLMULE I NORDSJØEN.

8.1. Bakgrunn

Fartøy som har industritråltillatelse har anledning til å fiske med småmasket trål i NØS sør for 64° N og i hele Nordsjøen. Norsk kolmulefiske i dette området har foregått som et blandingsfiskeri i industritrålernes kolmule/øyepål-fiskeri. Det er en allmenn oppfatning at det er meget vanskelig å drive et rent kolmulefiske i Nordsjøen med industritrål, og man har derfor tidligere ikke avregnet industritrålernes kolmulefiske på norske kvoter.

En eventuell stopp i industritrålernes fiske etter kolmule vil, på grunn av at det er et blandingsfiskeri, dermed også få konsekvenser for fartøygruppens fiske etter øyepål. Etter Fiskeridirektørens oppfatning er det nemlig umulig å drive et rent øyepålfiske uten at det er betydelige innslag av kolmule. En stopp i fisket etter kolmule vil dermed bety stopp i fisket etter øyepål og kolmule. I de årene hvor tilgjengeligheten på havbrislig og tobis er dårlig, vil konsekvensene av en stopp i kolmulefisket kunne bety stopp i alt norsk industritrålfiske for resten av året.

I kvoteavtalene med både EU og Færøyene for 2002 ble industritrålkvotene etter øyepål og kolmule splittet opp i separate øyepål- og kolmulekvoter. Norske industritrålere fikk som nevnt også en egen kolmulekvote i løpet av april 2002. Disse endringene ble blant annet foretatt fra norsk side for å synliggjøre at det foregår et utstrakt fiske etter kolmule i NØS. Det ble også gjort for å inkludere industritrålfisket etter kolmule i et helhetlig forvaltningsregime etter kolmule. EU har på samme måte som Norge fastsatt en kolmulekvote for sine industritrålere i EU-sonen i Nordsjøen. Denne kvoten er på 27.650 tonn i 2002, hvorav Danmark har 26.846 tonn.

I forbindelse med den internasjonale prosessen der det tas sikte på å få et helhetlig forvaltningsregime av kolmule uavhengig av fangstområder, er det Fiskeridirektørens syn at industritrålfisket etter kolmule i Nordsjøen vil måtte inngå i reguleringsopplegget. Selv om det

ikke oppnås enighet om et helhetlig forvaltningsregime fra og med 2003, vil Fiskeridirektøren tilrå en innføring av en kvoteregulering av industritrålfisket av kolmule i Nordsjøen og NØS sør for 64° N fra og med 1. januar 2003 (se punkt 6 over). Dette betyr at en norsk kvote må fordeles mellom industritrålerflåten og kolmuletrålerne.

Fiskeridirektøren foreslår at det norske industritrålfisket etter kolmule blir regulert med en gruppekvote i 2003.

8.2. Kvotefordeling

Etter Fiskeridirektørens oppfatning bør en kvotefordeling mellom industritrålerflåten og kolmuletrålerflåten innebære at industritrålerflåten får en andel av norsk kvote basert på historiske fangstnivåer. Denne kvoten bør, etter Fiskeridirektørens oppfatning, være en fast andel av norsk kvote hvor man ser bort i fra kvoter i henhold til bilaterale kvoteavtaler. Fisket i EU-sonen og Færøy-sonen har tradisjonelt vært forbeholdt fartøy med kolmuletråltillatelse, og Fiskeridirektøren vil ikke foreslå at dette endres.

Som nevnt under avsnitt 2 har industritrålerne fangst av kolmule i Nordsjøen og i NØS sør for 64° N variert mellom ca. 3.000 tonn og ca. 80.000 tonn i årene 1977 til 2001. Disse fangsttallene er beregnet av Havforskningsinstituttet på basis av Fiskeridirektoratets prøvetaking av industritrålfangster. De endelige fangsttallene for 2002 blir dermed ikke klare før et stykke ut i 2003. Imidlertid indikerer foreløpige tall fra sluttседdelstatistikken på at kolmulefangstene i Nordsjøen i likhet med 2001 kan bli høye også i 2002. Tabell 3 i vedlegg 1 viser en oversikt over omfanget av industritrålerne kolmulefiske i Nordsjøen basert på Fiskeridirektoratets prøvetakning.

Prøvetakningen gir imidlertid kun oversikt over fisket som foregår i Nordsjøen. I området mellom 62° N og 64° N har man ikke et prøvetakningsprogram. Fisket i dette området er dermed ikke inkludert i tabell 3 i vedlegg 1. Etter Fiskeridirektørens oppfatning bør industritrålerne få "uttelling" også for fiske nord for 62° N. En tilnærming som vil gi et mer korrekt bilde av situasjonen er å kombinere sluttседeltall for området nord for 62° nord med prøvetakningen i Nordsjøen. Tabellen under viser en sammenligning av de to typene tallsett vi kan bruke.

Tabell 2: Sammenligning av ulike fangsttall for industritrålflåtens kolmulefiske

År/Metode	Prøvetakning	Prøvetakning + sluttsedler nord for 62° N	Sluttsedler
1997	27 394	27 620	27 666
1998	28 869	30 715	41 815
1999	46 288	49 567	63 614
2000	64 768	73 509	91 140
2001	48 074	69 222	80 063
Gjennomsnitt 5 år	43 079	50 127	44 847

Etter Fiskeridirektoratets vurdering gir prøvetakningen et riktigere bilde av faktisk fangst av kolmule enn hva sluttsedlene gir, men for å inkludere fiske nord for 62° N velger Fiskeridirektøren å benytte en kombinasjon av sluttsedler og prøvetakning. For tiden før 1997 har vi imidlertid ikke annen mulighet enn å bruke prøvetakningsresultater, siden det ikke ble registrert kolmule på sluttsedler for denne fartøygruppen i den perioden.

Tabellen under gir en oversikt over fangstutviklingen til industritrålerne sett i forhold til kolmuletrålerens fiske i farvannene utenom EU- og Færøy-sonen.

Tabell 3: Norsk fangstfordeling i NØS, Jan Mayen-sonen og internasjonalt farvann

År	Kolmuletrål	Andel	Industritrål	Andel	Totalt
1990	51 837	72,2 %	20 000	27,8 %	71 837
1991	5 644	20,0 %	22 644	80,0 %	28 288
1992	5 051	13,6 %	31 977	86,4 %	37 028
1993	41 671	77,2 %	12 333	22,8 %	54 004
1994	36 220	91,4 %	3 408	8,6 %	39 628
1995	39 032	33,2 %	78 565	66,8 %	117 597
1996	27 737	32,2 %	58 441	67,8 %	86 178
1997	32 240	53,9 %	27 620	46,1 %	59 860
1998	262 749	89,5 %	30 715	10,5 %	293 464
1999	225 706	82,0 %	49 567	18,0 %	275 273
2000	197 666	72,9 %	73 509	27,1 %	271 175
2001	251 926	78,8 %	69 222	21,6 %	321 148
Sum	1 177 479	71,2 %	478 001	28,8 %	1 655 480
Gjennomsnitt	98 123	71,2 %	39 833	28,8 %	137 957

Et annet spørsmål vi må ta stilling til er hvor lang referanseperiode vi bør ta med i beregningsgrunnlaget. Tabell 4 under viser utviklingen av andelen av fangst utenom bilaterale kvoteavtaler, mellom industritrål og kolmuletrål, ved ulike referanseperioder.

Tabell 4: Gjennomsnittsberegninger

Gjennomsnitt	Andel	
	Industritrål	Kolmuletrål
1990-2001	28,9 %	71,1 %
1991-2001	28,9 %	71,1 %
1992-2001	28,0 %	72,0 %
1993-2001	26,6 %	73,4 %
1994-2001	26,7 %	73,3 %
1995-2001	27,2 %	72,8 %
1996-2001	23,6 %	76,4 %
1997-2001	20,5 %	79,5 %
1998-2001	19,2 %	80,8 %
1999-2001	22,2 %	77,8 %
2000-2001	24,1 %	75,9 %
2001-2001	21,6 %	78,4 %

Tabell 4 over viser at perioden 1998 – 2001 er den perioden som gir den laveste andelen til industritrålerne med 19,2 %, mens perioden 1990 og 1991 – 2001 gir den høyeste andelen til denne gruppen, 28,9 %.

Tabell 3 viser helt klart at det i 1998 skjedde en ekspansjon i det norske fisket utenom EU-sonen og Færøysonen. Dette bør reflekteres ved valg av referanseperiode. Hvis vi ønsker at den fartøygruppen som ekspanderte sitt fiske mest skal få full uttelling for dette velger vi en kort referanseperiode. Dette vil kunne bli oppfattet som en urettferdig tilnærming fra industritrålernes side, blant annet fordi det kan hevdes at en av grunnene til at vi er kommet i den situasjonen vi er i med hensyn til kolmulen, nettopp er kolmuletrålernes ekspansjon i fisket.

1987 var det første året norske kolmuletrålere er registrert med noe kvantum i internasjonalt farvann av betydning. Går man lengre tilbake enn 1987 vil vi dermed finne at det av norske fartøy kun var industritrålerne som fisket kolmule utenom EU- og Færøysonen. Bruker man en lang referanseperiode vil derfor andelen for industritrålerne øke.

Fiskeridirektøren vil anbefale at man velger en referanseperiode som også reflekterer situasjonen før ekspansjonen i fisket. En 10 eller 12-års periode kan være hensiktsmessig.

Fiskeridirektøren foreslår at kvoten utenom EU- og Færøysonen fordeles med 29 % til industritrålerne og 71 % til kolmuletrålerne, dette basert på en 12-års referanseperiode.

Industritrålkvoten bør imidlertid være begrenset oppad til et maksimumsnivå slik at det ikke gis rom for ekspansjon i et direkte kolmulefiske i Nordsjøen på 0-gruppekolmule. På samme måte bør det fastsettes et minimumsnivå for kolmulekvoten til industritrålerne. Minimumsnivået bør fastsettes på bakgrunn av at uten kolmulekvote på et visst nivå vil det være umulig å drive et industritrålfiske etter øyepål i Nordsjøen. En eventuell norsk kolmulekvote utover avsetningen til industritrålerne bør etter Fiskeridirektørens oppfatning tildeles kolmuletrålerne, eventuelt med fiskemuligheter for ringnotfartøy uten kolmulettillatelse.

Fiskeridirektøren foreslår at maksimumsnivået på kolmulekvoten til industritrålerne fastsettes til 80.000 tonn.

Som nevnt over har kolmulefangstene til industritrålerne variert mye, og det er vanskelig å anslå hva som bør være et minimumsnivå på kvoten. Tabell 3 viser at et 12-årsgjennomsnitt for fangstnivået er ca. 40.000 tonn. Medianen for samme perioden er ca. 30.000 tonn.

Fiskeridirektøren foreslår at minimumsnivået på industritrålernes kolmulekvote fastsettes til 30.000 tonn.

Ovennevnte fordeling vil for 2003, gi industritrålerne en gruppekvote på ca. 96.000 tonn om vi legger til grunn en unilateral norsk kvote på 330.000 tonn. Siden dette er en høyere kvote enn det foreslått maksimumsnivået, vil dette medføre at industritrålkvoten for 2003 vil bli 80.000 tonn. Resterende kvantum på 250.000 tonn foreslår Fiskeridirektøren tildeles fartøy med kolmuletrål-/ringnottillatelse.

Fiskeridirektøren foreslår at industritrålerne i 2003 tildeles en kvote på 80.000 tonn i NØS sør for 64 N og i Nordsjøen, og at kolmuletrålerne/ringnotfartøy i 2003 tildeles en kvote på 250.000 tonn i NØS nord for 62 N, Jan Mayen-sonen og internasjonalt farvann.

Med den foreslåtte fordeling av norsk kvote vil industritrålerne først få lavere kvote enn 80.000 tonn, når norsk kvote utenom bilaterale avtaler blir lavere enn ca. 276.000 tonn. Minimumskvoten vil først bli aktuell om norsk kvote blir lavere enn ca. 103.000 tonn.

8.3. Kvoteavregning

Det har i løpet av 2002 fremkommet spørsmål med hensyn til hva som bør være et eventuelt stoppgrunnlag for industritrålernes fiske etter kolmule. Som nevnt over er det ulike tallsett man kan legge til grunn for en kvoteavregning, men Fiskeridirektøren har etter en helhetsvurdering funnet at tall fra prøvetakningen i Nordsjøen gir et riktigere bilde av den faktiske situasjonen enn sluttседlene. Siden vi kun har prøvetakningstall fra området sør for 62 N må vi foreløpig legge til grunn sluttседler for det fisket som foregår mellom 62 N og 64 N til prøvetakningstallet.

Fiskeridirektøren foreslår at ved kvoteavregning av industritrålernes kolmulefiske legges til grunn tall fra prøvetakningen i Nordsjøen med tillegg for sluttседler for området mellom 62 N og 64 N.

8.4. Tekniske reguleringer

Som nevnt i punkt 4 over vil områdestengninger og periodestengninger av fiskefelt hvor det er et stort innslag av umoden kolmule være aktuelle tekniske reguleringstiltak for å begrense uttaket av småfisk i industritrålfisket etter kolmule. Fiskeridirektoratet vil i samarbeid med Havforskningsinstituttet se på muligheten for slike reguleringstiltak. Andre tiltak kan være endringer i tillatt maskevidde og innføring av minstemål på kolmule. Etter Fiskeridirektørens oppfatning er slike tiltak av en slik art at de ikke kan innføres på kort sikt uten et grundig utredningsarbeid på forhånd, der effekten på både kolmulebestanden og fiskeflåten vurderes.

Innføring av et utkastforbud for kolmule vil være et av tiltakene som kan iverksettes for å forhindre at et industritrålfiske etter øyepål kan fortsette etter at kolmulefisket er stoppet.

Fiskeridirektøren foreslår at det innføres utkastforbud for kolmule.

VEDLEGG 1

Tabell 1: Norske kolmulekvoter (tonn) i perioden 1979-2002.

År	EU-sonen	Færøy-sonen	Int. farvann, NØS nord for 62 N, JM-sonen	Industritrålerne	Sum
1979	125.000	90.000	fritt fiske	fritt fiske	215.000
1980	125.000	50.000	fritt fiske	fritt fiske	175.000
1981	120.000	68.000	fritt fiske	fritt fiske	188.000
1982	140.000	71.000	fritt fiske	fritt fiske	211.000
1983	180.000	30.000	fritt fiske	fritt fiske	210.000
1984	190.000	30.000	fritt fiske	fritt fiske	220.000
1985	200.000	40.000	fritt fiske	fritt fiske	240.000
1986	250.000	65.000	fritt fiske	fritt fiske	315.000
1987	260.000	65.000	fritt fiske	fritt fiske	325.000
1988	250.000	60.000	fritt fiske	fritt fiske	310.000
1989	215.000	35.000	fritt fiske	fritt fiske	250.000
1990	203.500	35.000	fritt fiske	fritt fiske	238.500
1991	155.000	30.000	fritt fiske	fritt fiske	185.000
1992	155.000	28.000	fritt fiske	fritt fiske	183.000
1993	205.000	27.000	fritt fiske	fritt fiske	232.000
1994	205.000	27.000	fritt fiske	fritt fiske	232.000
1995	225.000	27.000	fritt fiske	fritt fiske	252.000
1996	259.000	27.000	fritt fiske	fritt fiske	286.000
1997	255.000	27.000	fritt fiske	fritt fiske	282.000
1998	245.000	36.000	fritt fiske	fritt fiske	281.000
1999	235.000	39.000	250.000	fritt fiske	524.000
2000	222.000	42.000	250.000	fritt fiske	514.000
2001	190.640	47.000	250.000	fritt fiske	487.640
2002	120.000	35.000	250.000	79.396	484.396

Tabell 2: Norske kolmulefangster i internasjonalt farvann i årene 1990 - 2002.

År	Internasjonalt farvann
1990	50.400
1991	6.400
1992	4.300
1993	34.300
1994	35.000
1995	47.000
1996	26.600
1997	36.500
1998	252.500
1999	220.200
2000	197.700
2001	191.100
2002	224.700

Tabell 3: Norske kolmulefangster i industritrålfisket i Nordsjøen i årene 1977 - 2002. Fangsttallene er basert på prøvetaking.

ÅR	Kvantum (tonn)
1977	20.737

1978	39.989
1979	30.930
1980	15.000
1981	18.627
1982	47.856
1983	62.591
1984	58.038
1985	54.522
1986	26.941
1987	24.969
1988	24.898
1989	43.000
1990	20.000
1991	22.644
1992	31.977
1993	12.333
1994	3.408
1995	78.565
1996	57.458
1997	27.394
1998	28.869
1999	46.288
2000	73.509
2001	48.074
2002	46.344 ¹

---

¹ Prøvetakningstall pr. utgangen av september 2002.

VEDLEGG 2

Tabell 1: Norske kolmuletråleres kolmulefangster (tonn) og antall deltagende fartøy i årene 1990-2002.

	Kvantum (tonn)	Deltagelse
1990	281.200	44
1991	118.400	32
1992	154.500	31
1993	200.000	30
1994	226.200	29
1995	261.400	29
1996	337.500	36
1997	320.500	37
1998	527.600	43
1999	472.700	42
2000	462.100	42
2001	496.100	48 ²
2002	443.160	45

Tabell 2: Norske kolmuletråleres kolmulefangster (tonn) fordelt på ICES-områder i årene 1990-2002. Sluttseddeltall pr. 20. oktober 2002

Område	IIa	IV	Vb	VIa	VIb	VII	XII	SUM
1990	566	1.596	19.344	108.429	616	153.788	-	284.339
1991	113	13.417	495	65.945	-	39.231	-	119.200
1992	28	14.354	2.540	92.081	808	44.745	-	154.555
1993	240	3.141	17.031	103.172	799	75.598	-	199.981
1994	-	5.799	18.846	97.592	2.417	101.581	-	226.235
1995	-	24.555	6.757	105.960	438	123.651	-	261.362
1996	1.118	-	34.856	119.887	-	182.691	-	337.549
1997	1.336	5.047	31.356	152.790	24.704	105.314	-	320.549
1998	8.992	3	35.779	167.968	104.797	210.070	-	527.609
1999	2.425	21.077	40.846	120.737	145.253	139.719	2.686	472.744
2000	1.590	45	42.934	156.853	180.708	80.020	-	462.149
2001	73.018	21.377	63.282	148.789	35.820	77.509	76.285	496.079 ²
2002	67.020	6.635	6.131	104.155	200.468	53.071	5.680	443.160

² Inklusiv 5 ringnotfartøy uten kolmuletråltillatelse.